

Téma: Korupce a prospěchářství

Jedno ze tří témat projektu Kecejme do toho v ročníku 2012 – 2013 bylo mladými lidmi navrženo téma „Korupce a prospěchářství“.

Dalšími tématy tohoto ročníku projektu jsou (Ne)kompetence politiků a Mezilidské vztahy a hodnoty ve společnosti.

Mladí lidé zapojení do projektu chápou korupci jako:

Zneužití funkce politika, veřejného činitele nebo úředníka, které má za cíl upřednostnění vlastního či partikulárního zájmu na úkor zájmu veřejného. Korupční jednání souvisí i s podporou netransparentních procesů a obchodů s netransparentními osobami a firmami. Korupční jednání má dalekosáhlý dopad na celou společnost a musí podle toho tak s ním být nakládáno.

Žádané následky – tresty korupčního jednání:

Mladí lidé zapojení do projektu jednoznačně očekávají naplnění osobní i trestně-právní odpovědnosti dotčených politiků, úředníků či veřejných činitelů – řádný soudní proces a prošetření korupce – odchody z funkce, navrácení prostředků, které byly předmětem korupčního jednání, veřejnou omluvu korupčníků i osob, které se nechaly zkorumpovat. Všechny tyto body musí být naplněny současně, na splnění jen jednoho z bodů je nahlíženo jako nedostatečné.

Mladí lidé žádají splnění následujících opatření v oblasti korupce a prospěchářství:

- Stát by měl nechat zadat nezávislý audit v oblasti možností korupčního jednání a zneužívání pravomocí veřejnými činiteli, politiky, podnikateli apod., následně o něm vést otevřenou, transparentní a veřejnou diskusi, z níž by měl vyvodit patřičná opatření v omezení možností korupce a zneužívání pravomocí.
- Nezávislou a expertní přípravu, následnou otevřenou, transparentní a veřejnou diskusi a přijetí zákona o veřejné službě a zákona o regulaci lobbingu, zákona o hazardu, a jednacích řádů všech veřejných rozhodovacích těles od Parlamentu ČR, krajských rad až po obecní rady a dozorčí a rozhodovací rady podniků s vlastnickým podílem státu.
- Regulaci chování autorit ve veřejném prostoru ve smyslu dodržování etických pravidel, vypracování etických kodexů pro politiky, úředníky, ředitele škol, učitele, podnikatele a jejich trestání v případě porušování. Jednotlivci by měli být vedeni k dodržování osobní zodpovědnosti za své chování. Princip samoregulace různých skupin může být začátkem, ale mělo by to podpořit i legislativní opatření definující různé míry trestů, primárně alternativních, ale např. i ztráta funkce či zaměstnání u veřejně činných osob, které porušují etické kodexy.
- Stát by měl jednoznačně definovat odpovědnost jednotlivých politiků a veřejných činitelů za své činy, skutky a rozhodnutí.

- Stát by se měl zasadit o řádné fungování NKÚ o větší viditelnost jeho výsledků – pozitivních i negativních, a to s ohledem na udržení důvěrných a osobních údajů
- Stát by měl podporovat osvětu o korupci mezi veřejností, aby vnímala veškeré druhy korupce, i ty, které mohou neúmyslně podpořit v běžném životě všichni občané (např. netrvání na pokutových bločcích, účtenkách za pokuty při cestě na černo, apod.).
- Stát by měl zajistit transparentní a efektivní státní správu.
- Elektronizace a zveřejňování dokumentů a smluv na internetu je formou možnosti veřejné kontroly, která by se měla stát standardem. Tyto informace musí být jednoduše dostupné a přehledně zpracované, a to s ohledem na udržení důvěrných a osobních údajů
- Stát by měl společně s odborníky auditovat zákon o přístupu k informacím a případně jej novelizovat tak, aby pomohl snadněji odhalovat pochybení a korupční jednání ve veřejné sféře.
- Veřejnost a mladí lidé by měli být cíleně seznamováni s problémy korupce a s jejími dopady na veřejnost. S problematikou korupce by mělo být pravidelně seznamováno skrze cílenou mediální kampaň, ale mnohem více i ve školách všech stupňů vzdělávání. Výuka finanční gramotnosti a etiky by se měla věnovat i této problematice.
- Občanům, kteří by měli být stále motivováni k upozorňování na korupci, by měla být v případě upozornění na korupci zaručena zákonem absolutní anonymita a řádné a bezpečné jednání ze strany státních orgánů činných v trestném řízení. V případě porušení absolutní anonymity by měly být dané osoby také potrestány.